

Innspill til helse- og omsorgskomiteen:

Innledning:

Friluftslivet er en kilde til livskvalitet til svært mange nordmenn. Friluftsliv er også Norges største fritidsaktivitet. I tillegg gir det svært gode folkehelse-effekter til lave kostnader.

Helsedirektoratet har beregnet at potensialet for samfunnsøkonomisk gevinst ved økt fysisk aktivitet er på 455 milliarder årlig, eller sagt på en viktigere måte: Over 406 000 leveår med god livskvalitet. Det må være et felles mål for oss.

Samfunnets kostnader til helse og omsorg har økt med det dobbelte av konsumprisindeksen fra 2012 til 2013. Vi bruker nå i snitt 56 700 kroner på innbygger, 2 700 kroner mer enn året før. Denne utviklingen kan ikke fortsette. Regjeringens satsing på helsefremmende tiltak må styrkes vesentlig.

Tilretteleggelse for friluftsliv er blant de enkleste og mest effektive tiltakene for å øke fysisk aktivitet. I regjeringserklæringen fremkommer et ønske om å styrke friluftslivets organisasjoner for å bedre folkehelsen. I tillegg er det varslet en Stortingsmelding om friluftsliv. Debatter på Stortinget og i Energi- og miljøkomiteen viser også et tverrpolitisk ønske om å styrke friluftslivet. Det offisielle «Friluftslivets år 2015» vil være et godt år å gå fra ord til tydeligere handling.

1. [Friluftslivets år og aktiviteter](#) har fått økte bevilgninger på regjeringens forslag til budsjett for 2015. Men dette er finansiert ved å kutte i tilskudd til sikring av friluftsanser ute i kommunene, og ved å fjerne helt en tilskuddspost på HODs budsjett: kap.719 post 73 (Annet folkehelsearbeid/ «Tilskudd til frivillige organisasjoner som arbeider med fysisk aktivitet»). Vi kan derfor ikke se noen styrkning av frivillighet og friluftsliv, kun en omplassering av penger.

Denne posten hos HOD er i år på 35,385 mill. Neste år kr «0». Et lite restbeløp på 15,7 mill er foreslått overført til kap 719 post 60 for kommunebasert utviklingstiltak innen folkehelse. I budsjett-teksten står det at midlene skal «styrke faktorer i miljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse».

I stedet for å kutte i tiltak gjennom frivilligheten, burde regjeringen styrke den. Norsk Friluftsliv foreslår derfor at restbeløpet på 15,7 mill også overføres til KLD kap 1420 post 78, og gjerne til samarbeidsprosjekter med kommunene. Midlene kan for eksempel fordeles til følgende underposter: 7,2 millioner til «friluftaktivitet», 5 millioner til «statlig sikra friluftslivsområde» og 3,5 millioner «andre friluftslivstilskot» til Friluftslivets År.

2. Er den lokale beredskapen for søk, redning og behandling tilstrekkelig, når motorferdsel i utmark øker. Regjeringen har fremmet lovforslag som åpner for fornøyelseskjøring med snøscooter i hele landet. I dag er fornøyelseskjøring kun tillatt i Nord-Trom og Finnmark. I tillegg er det i forslag til statsbudsjett for 2015 forslag om å reduserer engangsavgiften for snøscootere med 30 % noe som gjør en snøscooter 7-10 000 billigere. En naturlig konsekvens av regjeringens forslag, er at det blir flere snøscootere, mer kjøring og flere skader.

Norsk friluftsliv er bekymret, og Røde Kors Hjelpekorps mener at økt ferdsel og tilgang til nye geografiske områder med større risiko for ettersøking/skader/uhell vil kreve ny og økt kompetanse hos Røde Kors Hjelpekorps som redningsorganisasjon.

Helsedirektoratet skriver i sin høringsuttalelse: «Det fremgår av høringsforslaget, at forslaget innebærer «en betydelig utvidelse av adgangen til å bruke scooter i utmark» (s. 15). Helsedirektoratet forventer som konsekvens av forslaget, at det kan bli langt flere som vil benytte scootere i utmark, og langt flere som vil transportere seg til, og oppholde seg i vanskelig tilgjengelig og fjerntliggende terreng. Helsedirektoratet vil påpeke at risikoen for skader og ulykker kan øke betydelig med økt scooterbruk, og at helseberedskapen må styrkes, ikke minst på det akuttmedisinske området. Helsedirektoratet kan ikke se at disse forholdene er tilstrekkelig behandlet i høringsnotatet, og savner en nærmere redegjørelse av dette.» (side2 i høringsvaret).

Nasjonal Kompetansetjeneste for Traumatologi skriver: «Norge er i dag verdensledende i antall skader per snøscooter. Skader i forbindelse med snøscooterbruk skjer ikke som følge av såkalt "nyttekjøring" eller når snøscooteren brukes i arbeidsrelatert virksomhet. De fleste skader skjer ved fritidskjøring og skyldes ofte uvetting kjøring både i og utenfor løypenett.»

Norsk Friluftsliv kan ikke se at det er satt av midler til kontroll eller andre tiltak som kan virke forebyggende på skader og ulykker i forslag til statsbudsjett for 2015.

Vi mener det må vurderes om det er en tilstrekkelig beredskap for søk, redning og behandling av skader relatert til økt snøscooterbruk før en lovendring iverksettes.

Med vennlig hilsen

Norsk Friluftsliv

Medlemsorganisasjoner i Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO):

- Norsk Friluftsliv representerer 724 000 medlemskap fra 15 frilufsorganisasjoner: